

แผนงานวิจัย : วิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นอาหารและเครื่องเทศ

โครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตปญจชันธุ์

กิจกรรม : วิจัยและพัฒนาการผลิตพันธุ์ปญจชันธุ์

กิจกรรมย่อย -

ชื่อการทดลอง การเปรียบเทียบและพัฒนาพันธุ์ปญจชันธุ์พันธุ์พื้นเมืองที่มีศักยภาพการผลิต

Comparison and development of Jiaogulan Local Varieties

คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง ศศิธร วรปิติรังสี^{1/}

ผู้ร่วมงาน ประนอม ใจอ้าย^{2/} อรุณี ใจเถิง^{1/}

วีระ วรปิติรังสี^{3/} สนอง จรินทร์^{1/}

ทัศนีย์ ดวงแย้ม^{1/} ลัดดาวลัย อินทร์สังข์^{4/}

ศรีสุดา โท้ทอง^{4/}

บทคัดย่อ

การทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพันธุ์ปญจชันธุ์พันธุ์พื้นเมือง ดำเนินการตั้งแต่ตุลาคม 2559 ถึง กันยายน 2561 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ ทำการเปรียบเทียบพันธุ์ปญจชันธุ์พันธุ์พื้นเมืองที่ได้จากการรวบรวมพันธุ์ปี 2559-2560 วางแผนการทดลองแบบ Randomize Complete Block Design 13 กรรมวิธี 3 ซ้ำ กรรมวิธีคือพันธุ์ จำนวน 13 พันธุ์ดังนี้ 1) พันธุ์พื้นเมืองวาวี 1 2) พันธุ์พื้นเมืองวาวี 2 3) พันธุ์พื้นเมืองวาวี 3 4) พันธุ์พื้นเมืองวาวี 4 5) พันธุ์พื้นเมืองวาวี 5 6) พันธุ์พื้นเมืองวาวี 6 7) พันธุ์พื้นเมืองดอยตุง 8) พันธุ์พื้นเมืองแม่สลอง 1 9) พันธุ์พื้นเมืองแม่สลอง 2 10) พันธุ์พื้นเมืองเวียงแก่น 1 11) พันธุ์พื้นเมืองเวียงแก่น 2 12) พันธุ์พื้นเมืองสันกำแพง 13) พันธุ์สิบสองปันนา และสำหรับ จ.แพร่ เพิ่ม 14) พันธุ์แพร่ 1 และ 15) พันธุ์แพร่ 2 ผลการทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย พันธุ์พื้นเมืองแม่สลอง 2 ให้ผลผลิตน้ำหนักสด น้ำหนักหลังอบแห้งเท่ากับ 2,053 และ 256 กก./ไร่ ปริมาณสารซาโปนินรวมสูงสุดเท่ากับ 8 กรัม/น้ำหนักแห้ง 100 กรัม พันธุ์เวียงแก่น 1 และ 2 ให้ผลผลิตสูงแต่ปริมาณสารซาโปนินรวมอยู่ในระดับ 5.35-5.41 กรัม/น้ำหนักแห้ง 100 กรัม ผลการทดลองที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ พันธุ์แพร่ 1 ให้ผลผลิตน้ำหนักสด น้ำหนักหลังอบแห้งเท่ากับ 3,693 และ 522 กก./ไร่ และพันธุ์แม่สลอง 1 ผลผลิตสดและแห้ง 2,853 และ 367 กก./ไร่ พันธุ์วาวี 1 มีปริมาณสารซาโปนินรวมสูงสุดเท่ากับ 11 กรัม/น้ำหนักแห้ง 100 กรัม

คำสำคัญ : ปญจชันธุ์, เจียวกู่หลาน, เปรียบเทียบพันธุ์, พันธุ์พื้นเมือง

รหัสการทดลอง 01-50-59-02-01-00-03-60

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย

^{2/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ อ.เมือง จ.แพร่

^{3/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่

^{4/} สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ

Abstract

The objective of the study to compare local jiaogulan varieties. The study during October 2016 to September 2018 at Chiangrai Horticulture Research Center (CHRC) and Phare Agricultural Research and Development Center (PARDC). To compare 13 local varieties 1) Wawee1 2) Wawee2 3) Wawee3 4) Wawee4 5) Wawee5 6) Wawee6 7) Doitung 8) Maesalong1 9) Maesalong2 10) Wiangkhan1 11) Wiangkhan2 12) Sankampaeng 13) Sipsongpanna and at PARDC 14) Phare1 and 15) Phare2. The result showed that at CHRC the Maesalong2 variety get high fresh and dry yield and Total saponin was 2,053, 256 kilogram/rai and 8 gram/100 gram dry weight. Wiangkhan1 and Wiangkhan2 get high yield but Total saponin between 5.35-5.41 gram/100 gram dry weight. At PARDC the Phare1 variety get fresh and dry yield 3,693 and 522 kilogram/rai, Maesalong1 get 2,853 and 367 kilogram/rai and Wawee1 has highest Total saponin 11.0 gram/100 gram dry weight.